

چەند قەسىدە يەكى شاعىر قاسم سعودى ... و : نەژاد عزيز سورم

* پا ككرد نه وهى ما

گەنجك ده ناسم
شهوانه
له گگه وه
به رهو ما هكهى ده ف...
شیر و سهوزه
له ئاشپهزخانه دادهن...
وانه به مندا هكانى ده
ما هكه به باشى پاك دهكات وه
زه رده خه نه يهك
ب و نهى ژنه مردو وه كهى و
سهرى پيره دايكى ماچ دهكا
كه تهواو به هه تيوانه وه ما ندوو بووه .

* قاچى هاوسم

جاركيان
قاچى استيم
له هاوسم كهم خواست ،
بهو مهرجهى
دهستى چه پمى بدهم...
بهو شهويه
ئه ندامه كانمان هه ردهم ده گگه ينه وه
تا ئه و به يانييهى
هات داواى ده ممى ل كردم
كه بى هه نامه وه
خشتريين و
درتريين ماچى
له دونيادا پوه بوو .

* وهخت مريشك هه لكه يه كمان پشكش دهكا

ته نانهت خواردنى سووتاوى

ئاشپەزخانەى داىكىشم
 لە نـو ددانماندا پـدەكەنـ
 لـ زـرى پـ ناچـ دەگرى ،
 كە ئاردمان تەواو دەبـ ..
 پاشان ناكاو
 مريشكە كە هـلكەيەكمەن دەداتـ
 ناكاو درەخت لە ما هـدـن و
 باوكم بە خەمبارى
 دەگەـتەوـ ..
 تا بە بـدەنگى
 لە بارەى شەهـوـ پـمان بـ
 لە وـا تيدا بـدار بوو تەوـ .

* كەـادەى مريەم

دەـى لەگە تـ
 لە كەـادەى مريەم پياسە دەكەم
 ئـمە ناپەـينەوـ ..
 پرد پـماندا تـدەپەـ ،
 ماسى و قاىخ و تفەنگ
 بە دەورمان هـدەبەزەوـ
 ئىنجا
 سەر لە ئـتـمبـلەكەوـ هـدەبـى
 دەست بـ سەربازەكانى بازگە
 ـادەووشـنى
 بە چرپەوـ پـم دەـى :
 ئەو بە تـ دەچـ
 هەموو سەربازەكان بەمن دەچن ..
 بـ تـ دەخەنن
 منيش بە تەنـ
 لە كەـادەى مريەم
 چاودـريان دەكەم .

* مندائـكەى ژـر كەلوپەلان

ئەو خانەوادەيەى بە تەنـ
 لە تاريكىدا ـدەكا ،
 خانەواده نيە

پاشما وه كه يه تي . .
ما ځك به ته نيا ژوور ځك
م ځكي شهت و خوار
هه نډ ځ بجگو ځي هه تيوكه وتوو . .
ناكاو (دهق) هه كه ده وه ست ځ
منډا ځك
له ژر كه لويه له كا نډا
يارمه تي برا شيره ځ ره كه ځي
ب ځ ځيشتني يه كه مجاري ده دا .

* ټهو كيڙه ځي به هه شتي ځ ش ناو ځ

باشه . .
ټهو كيڙه تان بينيوه
هه ميشه هه ځ
له هه ځ بڙاردني جل و بهرگه ساده كاني ده كا ؟
كيڙه كه سهوزه فر ځ شه
ټهو كيڙه ځي به هه شتي ځ ش ناو ځ ،
ټه م ځ شووي
به و ځ نه ځ سهر باز ځك كرد
كه له بازار ځ
له گيرفاني پيره م ځ رد ځ كه وه كه وتبوو .

* زوو نووستن له ژووردا

ژووره بچك ځ له كه م
سهر بازي ز ځ ري ت ځ دا يه
له ژيانمدا ناسيوومن
كراسه كانم به شيان ناكا
خواردنشم . .
ټه وه ځ خه مبارم ده كا
ناوي هه مووانم له بير چووه ته وه .
له ژووره بچك ځ له كه مډا
زوو چرا ده كوژ ځ نمه وه
تا ټهو سهر بازانه ځي
شه وانه
له سهرمډا ده قيژ ځ نن . .
بنوون .

* درهخت

داره وشكه وه بووه كهی
به ر ده رگای ما ه كه مان
به زین
ورده ورده خوار دوو یه تی
دایکم ب یاریدا بیب یین
كه ده ستمان پ کرد
له گه یه كه م ل دانیدا :
و نه ی با و كم كه وت
له و كا ته ی و اندوو یه تی .
له گه ل دانی دووهم :
و نه ی دایکم به جلی بووك نه ی .
له گه ل دانی سه یه مدا :
داره مه ی تی برا كا نم
له ل دانی چواره میندا :
داره كه اقه نا و
ئه مه ش تا به یانی گریا یین .

* پایسكل

كه مندا بووم
خه ونم به وه ده بیینی
پا یسكل كم هه ب
ب هیچ نا
جگه له وه ی به خ رای ی
له پاسه وانی قوتا بخانه ی كچان هه ب م
چاوب كم له گه هه موویا ندا ده كرد
كه چی هه موو جار
پا وه كا نیان
میهره بان نیان ب پشتم ده نواند . .
من وهك پ ویست ق ز نه بووم
مندا کی له و زما نیس و سه ر به گ چه بووم ،
كه گه و ره بووم
سواری ز ر ئ ت م ب لی سه ربازی بووم
تفه نگ و
شه هید و
بریندارم

خسته سهر پشتم ..
هه مان پشت
که پښاوی کچان او یان ده نا .

*** ئه و کورسییه**
له ما دا د و ده چ

که مندا بووین
در یان ز له گه کردین
وتیان خوا له بهر زایدا ده ژی ..
به نام ئه م
ههستم کرد له ما ی ئه مه یه و
له ژووری دایکیشمه
کورسییه نووستوه که ی
ب چاک ده کا ته وه ..
چونکه خودا کورسی به ها تووچووی خ ش ده و
که دایکان ،
له ژووره کا نه وه
ب ناشپه زخانه
ده گو ز ته وه .

*** جل و بهرگی قوتا بخا نه**

هشتا بچووک بووم
ت پان مان
دژی تیپی
گه ه کی هاوس مان ده کرد
ئه وان کراسی پان و پ پی سی و
پښاوی وهرزشی نا یا بیان ده پ شی
ته نا نه ت گ رهویه کا نیشیان
در ژ و وه کو یه ک بوو ..
ئه مه ش پ خواص
جل و بهرگی قوتا بخا نه مان له بهر ده کرد
که دایکمان هه موو ژ ده یشووشتن
چی دیکه مان نه بوو
یاریه که در ژ و ژد و چه شه به خش بوو
تا ئ ستاش ته و او نه بووه ! ..
یاریه که ته و او نا ب ...

* پارچه یهك شیرینی

له ده سا یمدا
تا نه چمه چایخانه
باوكم ته له فزی نکی بچووکی ب کین
جامی جیهانی پ ببینین له ئەرژه نتین
ئوکا ته نیوهی ما مان باخچه بوو
مندا نا نی گه هك
گشتیان ده هاتن
ک مبس(*) ببینین
من نه مده هشت ب نه ژووره وه
ئه گهر پارچه شیرینی هك نه ده ن ..
به خشنده بووم له گه یان .

* ماری ئه لب رت ک مبس ، یاریکه ری هه بژاردهی ئەرژه نتین له
حه فتا کانی
سه دهی ا بردوو که له جامی جیهانی 1978 دا به یه کک له گه کهره
به ناوبانگه کان
ناسنرا ..

* له ههشت سه عاتدا

پی د خ ش بووم
یه کهم جار بوو ده چوومه شه
له پاسدا
کچ کی جوانم له پا دانیش
ز ر له سیما یه وه ا مام
له ههشت سه عاتدا ،
زه ما وه ندم له گه دا کرد
س مندا مان په یدا بوون
ما کی بچک له ، ج لانه یه کی ساده و
چه ند مریشک کی به خته وه ری ت دا بوو
له ههشت سه عاتدا ..
که گه یشینه و سگه
به ته ن گه ا مه وه ما ه وه .

* ژنی با پیرم

دا پیرم نه چووه ته کوردستان

بهـام دهـت
 خهـکی لهـوـ دم به خه ندهن !
 داپیرم له نزیكـ ووبارـکی بچووکدا دهـژیا
 لـ که باپیرم
 خانوویه کی بـ له بهـغدا کـین
 ووبار لهـگهـ داپیرمدا
 هاته ژوور
 بهـام
 لهـو شهـویدا
 گولله تـپ باـیان گرت . . ههـات
 داپیرم نهـچووه شهـ
 ئەو له سیمایاندا دهـیبینی
 تـپی قورس و
 بریندار و ژنی سهربازه کان و
 ژنانی خه مباری گهـهـ
 ههر کاتـ سهربان وـكـ دـتهـوه
 دهـچنه ژووری داپیرم
 نهـختـكـ پـبکهـنن ،
 که باسی ژنی دووه می باپیرم دهـکا له کوردستان
 کوردستان ،
 که ههرگیز نهـمدیوه .

* زهـماوهـند

له زهـماوهـندی
 سهـوزه فرـشی هاوسـمان
 منداـگهـلـکم بینی چاوهـان
 لهـگهـ دانانی خواردن هـرشیان هـنا
 منداـكـ نهـبـ
 له جـی خـی نهـبزوت ،
 له کاتـکدا برادهـره کهـی
 بهـخـراییی پهـلی داوـت
 تیککه گـشتـکی بـ بـنـ
 ئەو منداـهـی دانیشتبوو
 کوـر بوو . .

* ژنانی شهـو

ژنانی شهوم زځ ش دهوځن
له بهر ئه وه نا
دځی بهرزیان هه یه
یان زځر به خه ځکی ده خه نن
به ځکو یه کیانم بیني
باوهشی به سهربازځکی خه مباردا کرد بوو
نه یده ناسی
کیسه یه کی گه وره ی میوه ی
بځ مندا ځه کانی پځده دا ..

* ئه و سهره ی به سځ پا ده چځ

ئه و سهره ی به سځ پا ده چځ
سهری هاوسځمانه
فرځشیاری جل و بهرگی کځنی سهربازی
ئینجا به هځی
هه ځگځ و وهرگځځی جل و بهرگی سهربازان
ته و او ی شه ځ ده بینځ و
به گهرمی ده گه ځته وه ناو مندا ځه کانی .

* باخچه ی قوتا بخانه

که مامځستا وشه ی (شه ځ) ی نووسی
مندا ځان بایه خیان پځ نه دا
زځر چاوه ځځی پشوو بوون
هه ندځ ئاو و شهربه ت و
شه ه ده نووکی جوان له باخچه دا
که گه وره بوون :
ناکاو خځیان
له سه نگر و داره مه یت و
بیناکانی خانه نشینیدا دیته وه
گولله یان به دواوه یه
ته نځ ځ او یان ده نځ
بځ ئه وه ی بایه خځک به مه بدا
مامځستا
که وشه ی (شه ځ) ی نووسی و به درځژایي وانه گریا ..

* به نمونه

ئۆزى دۇنيا سەرسام دەكەم
 بە نموونە
 شەرقكە لە جوانترین كچى شار دەدەم
 پاشان لە باوەشى دەگرم ..
 يان دەست و قاچگەلەكى دەسكرد
 بى ئەو تەلازانە دەكەم
 كە تا كۆكەي مەن خەيان ھەدا ..
 يان دەچمە ناو ھەلەكەي چەلەكەيەك
 دەست بەسەر ئەو كەرىپەلەيە دادەنەم
 كە جل و بەرگى سەربازى دەبينە
 بىگومان قىلەم دەبەتەو .
 ھەك مەرى زق
 لەگە دەستفەرەشان دەنووم
 يان لە كەتەبەكانى قوتابخانەدا
 ھەك وەنەي زەردارەك
 بەلام
 مەن نەخەشم داىە .. نەخەش
 دەرمانىش لە گەتەستانە .

ئامارە :

* قاسم سعوودى : شاعىرەكى عەرەبى عراقىيە ساى 1969 لە بەغدا
 لەدايك بوو ، تا ئاستا چەندان كەشيعرى بىاوكردووتەو و چەند
 خەلاتەكى ھەرگرتووتەو لەوانە ،
 خەلاتى (الشارقة) بى داھەنەنى ئەدەبى .
 شيعرەكان لە كەشيعرى قاسم سعوودى - (الصعود على فھر أبى) -
 دەزگای (العنوان) بى بىاوكردنەو - چاپى يەكەم - 2016 كراون بە
 كوردى .